

dem, özveri vb. kavramlar bu çağ yazarlarının sürekli ve ortak temaları olmuştur. *Ami des enfants* (Çocukların Dostu) adlı eseriyle Arnaud Berquin, Jean-Nicolas Bouilly ve hatta 1918'de yazdığı *Le Petit Pierre* (Küçük Pierre) adlı eseriyle Anatole France bu geleneği sürdürmüşlerdir.

Fransız çocuk yazınında öğretici tutum XIX. yüzyılda da etkisini sürdürmüştür. Bununla birlikte kimi yazarlar, eserlerine öğreticiliğin yanında başka özellikler de katmasını bilmişlerdir. Örneğin Mme de Ségur, çok tutulan eserlerinde duygusallığa ve soylu sınıflara özgü kibarlığa önem verirken çocuk karakterine uygun düşen birtakım temaları da işlemiştir. Onun *Nouveau Contes de Fées* (Yeni Peri Masalları) adlı eseriyle 1850-1860 yılları arasında yayımladığı "Sophie" dizisini kız çocuklar bugün de zevkle okumaktadırlar. Hector Malot'un, mutsuz çocukları anlatan romanlarının tipik bir örneği olan *Sans Famille* (Kimsesiz, 1878)'i de günümüzde okunan eserler arasındadır. Kuşkusuz, XIX. yüzyılın en büyük dehası Jules Verne'dir. Onun *Un Voyage en Balloon* (Balonla Gezi) adını taşıyan ilk eseri, önce 1851'de *Le Musée des Familles* adlı bir çocuk dergisinde yayımlanmıştı.

XIX. yüzyılın sonlarına doğru Fransız çocuk yazını George Sand, Alphons Daudet ve Alexandre Duma Père gibi ünlü yazarların ortaya koydukları eserlerle küçümsemeyecek derecede canlanmış ve zenginleşmişti. Çocuk dergilerinin artışı da bu zamana rastlar. Bu dergiler arasında en önemlisi *Magasin d'Education et de Récréation* (Eğitim ve Rekreasyon) dergisiydi.

Önemli gelişmeler

Fransız çocuk yazını yirminci yüzyılın başından İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesine değin değerli eserlerin yayımıyla gelişmesini sürdürmüştür. Yazar-ressam Jean de Brenhoff'un ilginç kitapları; Paul Faucher'in güzel, eğitici resimlerle bezenmiş *Père Castor* (Castor Baba) dizisi ve Marcel Aymé'nin iki küçük kız çocuğu ile konuşan hayvanların serüvenlerini anlatan hikâyeleri bu dönemin unutulmaz eserleridir. Bunlardan başka André Maurois'nun savaşı yeren ve İngilizceye "Pattypuffs and Thinifers" diye çevrilen *Patapoufs et Filifers* ve *Le Pays des 36.000 volontés* adlı eserleri ile Charles Vildrac'ın *L'Isle rose* (Pembe Ada, 1920) ve *Coloni* (Koloni); Antoine de Saint-Exupéry'nin sanat bakımından oldukça yüksek bir düzeyde kaleme alınmış olan *Le Petit Prince* (Küçük Prenses, 1943) adlı eserleri bu dönemin önemli çocuk kitapları arasında yer alır.

Yirminci yüzyılın başlarında Fransa'da çocuk yayınları bakımından görülen bir başka gelişme de eylem, güldürü ve yergiyi yeni bir teknikle birleştirmeyi amaçlayan resimli hikâye dalında olmuştur. Örneğin, Hergé'nin 1930'larda başlattığı "Tintin" dizisi 20.000.000'dan çok satış yapmıştır. Daha sonraları yayımlanan "Astérix" dizisi de çocukların geniş ölçüde ilgisini çekmiş, türünden çok üstün bir başarıya ulaşmıştır.

İkinci Dünya Savaşından sonra

İkinci Dünya Savaşından sonra Fransa'da çocuk yayınları büyük bir hızla artmıştır. Başarılı ve ilginç eserleriyle, Maurice Druon ve Henri Bosco'yu bu yeni dönemin ünlü yazarları arasında anmak yerinde olur. Druon'un 1957'de yayımlanan ve 1958'de "Tistou of the Green Fingers" adıyla İngilizceye çevrilen eseri, birtakım ahlak ilke ve kurallarını büyük bir duyarlılıkla ve aynı zamanda güldürücü bir ortam içinde sıkmadan anlatması bakımından, çocukların "Candide"i sayılmıştır. Bosco'nun *L'Enfant et le riviére* (Çocuk ve Nehir, 1955); *Le Renard dans L'île* (Adadaki Tilki, 1965) ve *Barboch* (1957) adlarını taşıyan eserleri 1956-1969 yılları arasında İngilizceye çevrilerek özellikle İngiliz ve Amerikan çocuklarının da kitap okuma listelerine girmiştir.

Fransa'da yirminci yüzyılın ortalarına doğru artık salt ahlak dersi vermeyi bir yana bırakarak gerçekçilik ilkesine uyan birtakım çocuk romanlarının yazıldığı görülür. Bu tür roman yazarları arasında Collette Vivier, Paul-Jaques Bonzon ve Étienne Cattin gibi adları sayabiliriz. Hayal ürünü hikâye dalında ise *Ecoute, petit loup* (Dinle, Küçük Kurt) adlı eseriyle Maurice Vat-